

משק הבקר והחלב

פברואר 1976

142

אדר א' תשל"ו

יוצא לאור עלידי התאחדות מגדלי בקר בישראל, תל-אביב, רחוב ארלוזורוב 25, טלפון 243034

על הפרק

סיכומי ביקורת החלב ו...הרהורים

שוב חלפה שנה — שנה שאפשר להגדירה כאחת השנים הטובות שידע הענף שלנו הן מבחינה מקצועית והן מבחינה כלכלית.

כ-60% מפרותינו נכללות ברשימות ספר העדר — בביקורת א' ובביקורת ב' — ורמת הטיפול עליה על כל המצופה ; כ-400 ליטרים לחולבת לעומת השנה הקודמת. הגענו בלי ספק להישגים אלה, שכולנו גאים בהם, הודות למספר גורמים מכריעים ובראשם עבודתן המסורה של שתי האגודות להזרעה, שידעו לטפח פרים נבחרים בעלי רמה גנטית כה גבוהה.

אך לצערנו השמחה אינה שלמה. אנו, המגדלים, נאלצנו להגביל את פיתוח הענף, ובכמה עדרים, ודווקא מהמייעלים והגדולים ביותר, נעצרה למעשה התפתחות כלשהי.

בתחילת השנה תלינו תקוות, שיחד עם הגברת הייצור תגדל בהתאם גם הצריכה ; אך אלו היו תקוות שוא — הייצור גדל במחצית השנה — מאפריל לאוקטובר — ב-18%—20%, ואילו הצריכה ב-4%—6% בלבד.

יש לשער, כי בעת כתיבת רשימה זו יחולקו המכסות לרפתים. עם כל הכאב והאכזבה, עלינו להסתגל למציאות החדשה — אך כיצד ?

אין תרופת פלא בנושא זה, ואין להעלות על הדעת, שנוכל לייצר במדויק את כמות החלב שתוקצב ; אך על כל אחד מאתנו חובה לבדוק בקפדנות מהי כמות החלב הבלתי מתוכננת שהוא יכל לייצר מעל מכסתו.

אין רפת דומה לשניה, והתשובה צריכה להנתן לאחר בדיקה כלכלית יסודית ; הרבה תלוי כמובן ביעילות ההזנה, בניצול הפוטנציאל הקיים, בעמדות הקיימות במבנים השונים, בצידוד החליבה, בצוות העובדים ועוד.

בעתות משבר, כאשר נוצרים עודפים ואלה מכתיבים לנו להגביל את הייצור, עלינו להיערך כדי לעמוד איתן ולהשתדל לשמור על היקפו של ענף החלב. במצב זה — הבה ננצל במלואה את שלוחת גידול העגלות לשתי מטרות :

1. לתחלופה ולפיתוח ;

2. להרחבת הייצוא ולהעמקתו.

יש להצטער, שעדיין רבים ממגדלי הבקר אינם רואים את הייצוא כאתגר לעתיד, אלא כצו שהוטל עליהם עלידי ה.מ.ב.

אין טעם לחזור על שגיאות העבר בעת שנבצר מעמנו להגביר את הייצור. נזכיר אותן בקצרה :

1. חליבת המבכירה במשך תקופה קצרה, עד 150 יום, והוצאתה לשחיטה ;
2. הפחתת מספר החליבות ביממה משלוש לשתיים ;
3. הזרעת חלק מהפרות בזרמה של פרים מגזעי בשר (שרולה, לימוזין, סימנטל).

האשראי, שיוענק לגידול עגלות לייצוא, והתמורה, שתתקבל עבורן בשווקים בחו"ל, יאפשרו לרבים מבין הבוקרים להמשיך ולהחזיק את האיננוטר הקיים ולקבל עבור הבקר העודף תמורה סבירה.

הוזהרנו בעבר פעמים רבות על חוסר הדאגה למראן של העגלות העתידות לייצג את הבקר הישראלי בחו"ל. בשטח זה יש לנו עוד לשנות הרבה ולהביא לאחידות העגלות. למעננו ולמען הצלחת הייצוא — הגיע הזמן „לעשות בדק בית“.

בעת כזו שומה על בוקרינו לעסוק בבירור בעדריהם למען שיפור המצב הקיים ולמען הצלחת הייצוא.

ניסוי במערכות אוטומציה

כפי שכבר הודענו נערך ניסוי במערכות אוטומציה של חברת „דיוק-מחניים“, בשיתוף אתנו, במכון החליבה של שבי-ציון. המערכות כוללות מסירי גביעים מתוצרת לול (LOLE) — אנגליה, משלחי חלב מתוצרת לול, שטיפה עילית אוטומטית מתוצרת דיוק-מחניים ומפריד דבוקות אוטומטי מתוצרת דיוק.

עם השלמת שינויים אחדים בחצר ההמתנה ובשבילים יותקנו גם המערכות המתאימות מתוצרת דיוק לכלב חשמלי ולהפעלת רחיצת העטינים בחצר ההמתנה. כמו-כן פועל דיוק לפיתוח מערכות לחיטוי אוטומטי של העטינים לאחר החליבה, ואנו תקווה, שמאמצי דיוק יוכתרו בהצלחה, כי אנו רואים בביצוע החיטוי לאחר השימוש במסיר גביעים אוטומטי כאחת הבעיות הבעורות של פיתוח הציוד למכון החליבה.

מסירי הגביעים, המופעלים בעזרת מד-זרימה מגנטי וקומץ מיוחד של אלפא-לאוואל, וכן משלחי החלב וברזי השטיפה האוטומטית, פועלים יפה מאז הותקנו והותאמו לפני כחדשיים, ועם סגירת הגיליון אנו מאשרים את הציוד הזה כמתאים לצרכינו. פרטים נוספים יובאו בחוברת מאוחרת יותר.

ש. ריין

ה.מ.ב.

הודעה מטעם העורך

מסיבות שאינן תלויות בעורך ובחברי המערכת הופיעה חוברת מס' 142 של „משק הבקר והחלב“ באיחור של כחודש ימים, וכיון שבתקופה האחרונה נאסף חומר רב החלטנו להוציא את חוברת מס' 143 מיד לאחריה.